

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Janusz
Nazwisko: Butkiewicz
Miejsce urodzenia: Suwałki
Data urodzenia: 31-10-1957
Imię ojca: Witold
Imię matki: Danuta
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Akta Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Kurier” (nr rej. 2167), prowadzonej przez Wydział III KW MO Suwałki od 23.08.1980 do 10.08.1982, w odniesieniu do grupy osób, w tym Janusza Butkiewicza, w związku z ich „antysocjalistyczną działalnością”, obejmującą m.in. kolportaż wydawnictw bezdebitowych. Rozpracowanie założono w wyniku informacji otrzymanej 21.08.1980 od KO „CA”, który powiadomił Służbę Bezpieczeństwa, że J. Butkiewicz wyjechał do brata - Andrzeja Butkiewicza, aktywnego działacza opozycji zamieszkałego w Gdańsku. Zachodziło więc „uzasadnione podejrzenie”, że wracając do Suwałk może on przywieźć „wydawnictwa antysocjalistyczne”. Ponadto z Wydziału III „A” KW MO Gdańsk pozyskano informację, że Maciej Butkiewicz (brat Janusza i Andrzeja), który także przebywał w Gdańsku, w drodze powrotnej do miejsca zamieszkania również „może być wyposażony w literaturę bezdebitową”. W związku z tym, 23.08.1980 na Dworcu PKS w Suwałkach zatrzymano Janusza i Macieja Butkiewiczów (oraz podróżującą z nimi osobę z rodziny). W ich bagażu „znaleziono ogółem ok 110 egz. różnego rodzaju ulotek i czasopism”, które skonfiskowano. Według wyjaśnień Janusza Butkiewicza, z którym przeprowadzono „rozmowę ostrzegawczą”, materiały te otrzymał „na dworcu kolejki elektrycznej” od „nieznanego mu człowieka” i przywiózł je do domu, uznając za „nader interesujące” (m.in. notatki służbowe funkcjonariusza Wydziału III KW MO Suwałki z 22.08 i 23.08.1980, oświadczenie J. Butkiewicza z 23.08.1980, meldunki operacyjne z 23.08.1980 i 07.05.1981). Janusz Butkiewicz został zarejestrowany jako „figurant” SOR „Kurier” 22.09.1980, pod nr rej. 2197. Jeszcze przed jego formalnym zarejestrowaniem, 28.08.1980 Wydział III KW MO Suwałki złożył „zamówienie na inwigilację korespondencji krajowej” przychodzącej na jego adres. Jego korespondencję kontrolowano także w późniejszym okresie. Prowadzono też jego obserwację. Dokonano również ustaleń dotyczących jego otoczenia, m.in. „uczniów z którymi razem uczęszczał do jednej klasy”, a później pracowników zakładu pracy, w którym był zatrudniony. Dane na jego temat SB pozyskiwała m.in. od KO/ kandydata na TW/ TW ps. „Małgosia”, np. o miejscu jego zamieszkania i zatrudnienia, uczestniczeniu w kolportażu „wydawnictw antysocjalistycznych”, o jego działaniach w celu założenia w zakładzie pracy NSZZ „Solidarność”, czy o tym, że w jego mieszkaniu nagrywano reportaże telewizyjne o „Ławie” (m.in. notatki służbowe z 28.08., 19.09, 10.12.1980 i 15.07.1981, meldunki operacyjne z 25.09 i 28.10.1980, komunikat Nr 1 z obserwacji w dniach 25-26.10.1980, wyciągi z informacji „Małgosi” z 03.10, 23.10 i 01.12.1980 oraz z 04.04.1981). W materiałach znajdują się też dokumenty dotyczące zdarzeń z 15.02.1981 w Giżycku, kiedy podczas kontroli drogowej samochodu osobowego kierowanego przez Janusza Butkiewicza (i będącego jego własnością), funkcjonariusz MO Giżycko „zauważył materiały nielegalnego pochodzenia”. Kierowca i pasażerowie odmówili ich wydania, toteż samochód zabrano i przekazano do KM MO Giżycko, a następnie do KW MO Suwałki. W oparciu o uzyskane tego samego dnia Postanowienie Prokuratury Rejonowej w Giżycku, przeszukano pojazd oraz podróżujące nim osoby, w wyniku czego „znaleziono i zakwestionowano” 3200 egzemplarzy „nielegalnie wydawanego czasopisma >Ława<”, książkę Wydawnictwa 3 Maja oraz 4 matryce offsetowe. W związku z tym 12.02.1981 Wydział Śledczy KW MO Suwałki postanowił wszcząć postępowanie przygotowawcze „o przestępstwo z art. 6a w zw. z art. 2 pkt 3 Dekretu o utworzeniu Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk z dn. 5.07.1946 r.”, przesyłając odpis postanowienia o jego wszczęciu do Prokuratury Wojewódzkiej w Suwałkach z s. w Augustowie (nr sprawy w Wydziale Śledczym: 2/81, nr rep. prokuratorskiego: Ds 8/81). Janusz Butkiewicz został w tej sprawie przesłuchany jako świadek (m.in. notatka urzędowa funkcjonariusza MO Giżycko z 15.02.1981, notatka służbowa dot. wszczęcia postępowania przygotowawczego p-ko redakcji nielegalnego pisma młodzieży suwalskiej >Ława<, opracowana 26.02.1981 w Wydziale III KW MO Suwałki, postanowienie o warunkowym umorzeniu postępowania karnego” PW w Suwałkach z 05.05.1981. „Meldunkiem operacyjnym” z 31.12.1981 Wydział III KW MO Suwałki powiadomił Departament III MSW o internowaniu trzech „figurantów” rozpracowania, w tym Janusza Butkiewicza. Po wprowadzeniu stanu wojennego i akcji internowań, która objęła część osób zaangażowanych w tworzenie „Ławy”, Służba Bezpieczeństwa uznała, iż „zagrożenie zostało zlikwidowane”. Prowadzenie SOR „Kurier” zakończono 10.08.1982. Materiały złożono w archiwum Sekcji „C” Wydziału Zabezpieczenia Operacyjnego KW MO Suwałki pod sygn. 314/II.

Akta o sygn. IPN Bi 06/281, t. 1-3 (314/II), zapisy kartoteczno-ewidencyjne.

Akta Sprawy Obiektowej krypt. „Porozumienie” (nr rej. 2252), prowadzonej w latach 1980-1983 przez Wydział III „A”/ Wydział V KW MO Suwałki, w celu „ochrony operacyjnej” Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” w Giżycku oraz Zarządu Regionu Pojezierze NSZZ „Solidarność” w Suwałkach. W materiałach znajduje się odpis „Oświadczenia” MKZ NSZZ „Solidarność” Region Pojezierze w Suwałkach z 27.02.1981 (potwierdzony „za zgodność” przez Kierownika Referatu Ogólnego KM MO Suwałki), w którym przedstawiono m.in. zdarzenia z 15.02.1981 w Giżycku, kiedy skonfiskowano „cały nakład trzeciego numeru >Ławy<”. Podano tu, iż dokonano tego zatrzymując samochód, w którym Janusz Butkiewicz wraz z trzema redaktorami „Ławy” przewozili trzeci numer pisma, wydrukowany w Gdańsku. Odnotowano także, iż J. Butkiewicz został w związku z tym wezwany do KW MO (Suwałki) na 27.02.1981 w charakterze świadka.

Akta o sygn. IPN Bi 01/40, t. 2 (40/IV).

Kopie dokumentacji MSW dotyczącej operacji krypt. „Gotowość” (przygotowania do wprowadzenia stanu wojennego), obejmujące korespondencję i zestawienia „osób przewidzianych do izolacji na wypadek poważnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego”, przesyłane w latach 1980-1981 do Departamentu III MSW przez poszczególne komendy wojewódzkie MO. Janusz Butkiewicz został wpisany do „Wykazu osób przewidzianych do izolacji na wypadek poważnego zagrożenia bezpieczeństwa wewnętrznego kraju”, opracowanego w Wydziale III KW MO Suwałki i opatrzonego datą 16.10.1980. Jako „uzasadnienie” do planowanych wobec niego działań SB podano: „zaangażowany w działalność grup antysocjalistycznych. Utrzymuje kontakty z osobami z Lublina i Gdańska zaangażowanymi w tej działalności”. Wymieniono go również w szyfrogramie z 21.09.1981, w którym Naczelnik Wydziału III KW MO Suwałki, zgodnie z otrzymanym poleceniem, przesłał do Departamentu III MSW „wykaz osób przewidzianych do internowania na wypadek >pz<”. Oprócz danych personalnych i adresowych, w odniesieniu do J. Butkiewicza odnotowano: „zaangażowany w działalność kolportażową wydawnictw antysocjalistycznych”.

Akta o sygn. IPN BU 01439/130, t. 2 (2306/IV/2).

Akta osobowe internowanego Janusza Butkiewicza. Został on internowany na podstawie „Decyzji Nr 76/81” Komendanta Wojewódzkiego MO Suwałki z 17.12.1981, w której uzasadnieniu podano, że J. Butkiewicz „swoją dotychczasową działalnością i postawą narusza normy prawne oraz może podejmować działania przeciwko ustrojowi socjalistycznemu”. Wykonanie decyzji zlecono Grupie Śledczej KW MO Suwałki. Tego samego dnia Janusza Butkiewicza doprowadzono do Ośrodka Odosobnienia w Suwałkach. Uwolniono go 24.12.1981, w oparciu o „Decyzję nr 23/81 o uchyleniu internowania” Komendanta Wojewódzkiego MO Suwałki z tego samego dnia.

Akta o sygn. IPN Bi 43/3, zapisy kartoteczne oraz wpisy dotyczące J. Butkiewicza w aktach o sygn. IPN BU 01152/34 (MSW, wykazy internowanych z poszczególnych województw), sygn. IPN Po 161/1 (dar od osoby fizycznej, alfabetyczny wykaz osób internowanych w okresie stanu wojennego) i sygn. IPN BU 1460/1 (kopia akt sygn. IPN Po 161/1).

<p>W dniu 21.01.1982 Wydział Śledczy KW MO Suwałki zarejestrował Janusza Butkiewicza w Wydziale „C” pod nr rej. 2781, jako internowanego w ramach akcji „Jodła”. Dnia 02.03.1981 rejestrację „anulowano”.</p> <p>Dokumentację dotyczącą jego internowania, oznaczoną prawdopodobnie jako „Teczka internowanego” (brak danych na temat archiwizacji) zniszczono za Protokołem brakowania akt Nr 5/89 z 23.08.1989, stwierdzając, iż „minął okres przechowywania”.</p>	<p>Materiałów nr rej. 2781 KW MO Suwałki brak. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.</p>
<p>Na wniosek Wydziału III KW MO Suwałki Januszowi Butkiewiczowi „zastrzeżono” (uniemożliwiono) wyjazdy do „wszystkich krajów świata” na okres od 15.02.1982 do 15.02.1984. Jako podstawę prawną tego działania podano art. 4 ust. 2 pkt 5 ustawy z 17.06.1959 o paszportach. W Wydziale Paszportów KW MO Suwałki „zastrzeżenie” zarejestrowano pod nr Z-11/82.</p>	<p>Karta Pz-35 z Kartoteki paszportowej Biura Paszportów MSW, adnotacje w aktach o sygn. IPN Bi 456/15557 (EASU 15557).</p>
<p>Akta paszportowe Janusza Butkiewicza (EASU 15557), zawierające dokumentację z lat 1979-1987. Znajdują się tu m.in. dokumenty związane z wnioskiem J. Butkiewicza o wyjazd emigracyjny z PRL, w tym podanie-kwestionariusz z 01.04.1982 oraz oświadczenie z 05.04.1982, w którym potwierdzał ten zamiar. Na wspomnianym formularzu paszportowym funkcjonariusz Wydziału Paszportów KW MO Suwałki odnotował: „Petent był internowany, spełnia warunki wg wytycznych BP [Biura Paszportów] MSW do wyjazdu”. Umieszczono tu również adnotację z 14.04.1982, informującą o „zastrzeżeniu wyjazdów” Janusza Butkiewicza „do wszystkich krajów świata” na okres 15.02.1982 - 15.02.1984 oraz numer tegoż „zastrzeżenia” w Wydziale Paszportów: Z-11/82.</p>	<p>IPN Bi 456/15557 (EASU 15557), zapisy kartoteczne.</p>
<p>Informacje dotyczące Janusza Butkiewicza umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). Wskazano tu m.in. jego przynależność organizacyjną, tj. NSZZ „Solidarność”. Odnotowano też, że od 17.12.1981 do 24.12.1981 był internowany na wniosek Wydziału III KW MO Suwałki. Podano także, iż „pozostawał w zainteresowaniu SB” z powodu kolportowania „wrogich wydawnictw”. Sprawę „zdjęto z ewidencji” w 1982 roku, z uwagi na „zaprzestanie wrogiej działalności”. Materiały zarchiwizowano pod sygn. 314/II.</p>	<p>Informacja o osobie z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).</p>